

https://doi.org/10.31516/2410-5325.063.11

УДК 781.22

Го Чанлу, аспірант, кафедра теорії та історії музики, Харківська державна академія культури, м. Харків

645200681@qq.com

https://orcid.org/0000-0001-8926-4309

СПЕЦИФИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНОГО ОПЕРНОГО ТЕАТРУ В КУЛЬТУРОТВОРЧІЙ СФЕРІ КИТАЮ

Виявлено специфіку функціонування сучасного оперного театру Китаю як поліструктурного культурно-мистецького, розважального комплексу, у якому реалізуються різноманітні державні програми підтримки мистецьких заходів. На прикладі діяльності Державного Великого театру Китаю (National Grand Theatre, м. Пекін) розглянуто особливість сучасної китайської музично-театральної культури, яка увиразнюється розмаїттям видів і форм оперного мистецтва, зорієнтованих на європейський досвід в умовах глобалізованого соціокультурного середовища.

Ключові слова: *оперний театр, культуротворча сфера, оперно-театральна культура сучасного Китаю, сучасна китайська опера.*

Го Чанлу, аспірант, кафедра истории и теории музыки, Харьковская государственная академия культуры, г. Харьков

СПЕЦИФИКА ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СОВРЕМЕННОГО ОПЕРНОГО ТЕАТРА В КУЛЬТУРОТВОРЧЕСКОЙ СФЕРЕ КИТАЯ

Виявлена специфика функционирования современного оперного театра Китая как полиструктурного культурно-художественного, развлекательного комплекса, в котором реализуются различные государственные программы поддержки творческих мероприятий. На примере деятельности Государственного Большого театра Китая (National Grand Theatre, г. Пекин) раскрыта особенность современной китайской музыкально-театральной культуры, которая отличается ярким разнообразием видов и форм оперного искусства, ориентированных на европейский опыт в условиях глобализационной социокультурной среды.

Ключевые слова: *оперный театр, культуротворческая сфера, оперно-театральная культура современного Китая, современная китайская опера.*

Guo Changlu, postgraduate student of the Department of Theory and Music History, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

CHARACTERISTIC ASPECTS OF FUNCTIONING OF THE MODERN OPERA THEATER IN THE CULTURAL AND CREATIVE AREA OF CHINA

The aim of the papers deals with the modern opera theater as a polystructural, cultural and artistic phenomenon. An integral interpretive model of the opera theater is formed as the basis of modern opera creative practice and the realization of the artistic and aesthetic concepts of the opera and theatrical art.

Research methodology. The offered paradigm of study of the definition of modern opera theater allows connecting culturological, praxeological and hermeneutic approaches in the context of musicological discourse.

Results. The author studies an opera repertoire as the necessary basis of activities of modern opera theater, finds the leading category of confutation in the concept of repertoire. The repertoire constants of modern opera work, traditional and innovative directions of opera repertoire are determined. Repertoire bases of modern foreign opera theater are characterized; approaches to a repertoire factual account of modern Ukrainian opera theater are developed.

Novelty. The opera house in China is built into the system of concert-theater and entertainment complex. Thus, the modern opera house is a polystyrene cultural and artistic entertainment and commercial complex and a functional part of the metropolis, in which various state programs of support of artistic events under the conditions of a globalized cultural environment are implemented.

The practical significance. The key results of this research can be used in the lessons of performing skills, as well as in the series of lectures «Music Culture of Foreign Countries».

Keywords: *opera theater, cultural sphere, opera and theater culture of modern China, contemporary Chinese opera.*

Постановка проблеми. Дослідження оперної культури Китаю актуалізується в сучасному процесі національної самоідентифікації, а також у зв'язку із підвищенням авторитету оперного театру як «найбільше усупільненої синтетичної форми художньої комунікації» (Чжан Кай). Мистецькі пошуки провідних оперних колективів Китаю, різних за творчими спрямуваннями та конкуруючих між собою, збагатили загальну палітру світової музично-театральної культури яскравим розмаїттям видів і форм оперного мистецтва, зорієнтованих на європейські світоглядні тенденції.

Важливим завданням розвитку сучасної китайської оперної культури є не лише ознайомлення слухачької аудиторії зі здобутками європейської та національної оперної спадщини, але й створення високотехнологічної, масштабної оперно-театральної інфраструктури. Саме сучасний оперний театр як соціокультурний об'єкт та новітня архітектурна споруда стає центром мистецького життя країни, візитною карткою культурного ландшафту Китаю останньої третини ХХ – початку ХХІ ст. У зв'язку з недостатньою вивченістю проблеми в українському та західноєвропейському мистецтвознавстві потребують дослідження реалії китайської оперно-театральної інфраструктури, в яких виокремлюється соціохудожня функція сучасного оперного театру Китаю.

Мета статті – визначити специфіку функціонування оперного театру в сучасній культуротворчій сфері Китаю, що віддзеркалює

тенденції розвитку національної оперно-театральної інфраструктури останньої третини ХХ – початку ХХІ ст.

Об'єктом є оперно-театральна інфраструктура Китаю останньої третини ХХ – початку ХХІ ст., а **предметом** – сучасний оперний театр як поліструктурний об'єкт художньої та соціокультурної комунікації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У сучасному мистецтвознавстві вийшли друком наукові праці, присвячені дослідженню становлення та розвитку китайської оперної культури. Серед них на особливу увагу заслуговує дисертація Чжан Лічжень (2010), у якій трактується поняття «сучасна китайська опера», що почала формуватися в перші десятиліття ХХ ст. під безпосереднім впливом європейської оперної традиції. Сучасна китайська опера й донині продовжує інтенсивно розвиватися, на відміну від національно самобутньої китайської традиційної драми «сицюй», основним різновидом якої є Пекінська опера (з ХVІІІ ст.). Чжан Лічжень ґрунтовно аналізує взаємодію китайської та європейської оперних культур.

Значний внесок у дослідження оперної культури Китаю ХХ ст. здійснили китайські вчені Лю Цзинь (2010), Сунь Цзюань (2013), Ло Чжихуей (2016), Чжан Кай (2017), але не вивчили проблеми специфіки сучасного оперного театру Китаю як поліфункціонального, соціо-художнього явища.

Серед праць китайських дослідників, написаних під керівництвом українських науковців, слід виокремити дисертацію Чжан Кай «Сучасний оперний театр як художнє явище та категорія музикознавчого дискурсу» (2017), у якій визначено теоретичні критерії оцінки художньо-діяльнісних взаємин театральної творчої практики та жанрової форми опери, а також розроблено дефініцію «рольовий концепт», виявлено провідні тенденції рольової концептуалізації опери як автономної художньо-семантичної сфери. Систематизуючи музикознавчі та театрознавчі дослідження, Чжан Кай характеризує поняття «сучасний оперний театр» як міждисциплінарну гуманітарну категорію, що має змістовно-художню подвійність.

В останні роки в музикознавстві створено наукові праці, присвячені становленню китайської національної опери. У дисертації Чжан Лічжень «Сучасна китайська опера (історія й перспективи розвитку)» досліджено відмінності європейської та китайської традицій, однак не аналізуються напрям і особливості європейських впливів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед важливих тенденцій розвитку оперно-театральної інфраструктури Китаю, що визначили художньо-діяльнісний вектор творчої практики оперних труп,

особливе місце посідає активне спорудження новітніх театральних сцен, концертних зал і приміщень із найсучаснішим обладнанням.

Інтенсивне оперно-театральне й концертне життя в Китаї зумовлено появою сучасних будівель, у яких використовується новітнє акустико-технічне та світло-звукове обладнання театральних сцен. Саме в таких новобудовах розвивається сучасне оперне життя, формується новітня національна інфраструктура музичного мистецтва в умовах реалій XXI ст.

Національний Великий театр (National Grand Theatre, м. Пекін) — головна оперна сцена сучасного Китаю. На офіційному сайті оприлюднено такі ділові принципи та перспективи розвитку: доступність театру суспільному загалові, артистизм, відкритість культури Сходу художньому світові, міжнародна інтеграція в контексті глобалізації, зближення національного та світового досвіду на театральній сцені. Перспективи розвитку театру пов'язані зі спробою стати важливою часткою культурної спадщини світу, вищою ланкою виконавського мистецтва Китаю, лідером мистецької освіти, найбільшою платформою для взаємобміну між культурами Сходу й Заходу, а також базою для розвитку оперно-театральної інфраструктури.

Протягом багатьох десятиліть керівництво Національного Великого театру сформувало *нову операційно-інфраструктурну модель оперного театру*. Вона ґрунтується на основі унікального «Статуту», який регламентує не лише діяльність виконавських і творчих колективів, а й різноманітних комерційних проектів та інформаційно-розважальних програм. Завдяки управлінським рішенням оперне мистецтво Китаю стає тією складовою оперно-театральної інфраструктури, яка долучається до сфери великого бізнесу, маркетингу, брендингу — важливих сучасних засобів професійного управління мистецькими закладами, впровадження високих технологій і бізнес-підтримки галузей культури.

У Національному Великому театрі створено потужну творчо-організаційну систему, яка розробляє мистецькі проекти на основі поєднання економіко-виробничих і художніх завдань. Нині театр реалізує бізнес-проекти, які зумовлюють найвищу якість репрезентації професійного оперного мистецтва та розвиток національного виконавства. Показником діяльності театру стає річний звіт про комерційний прибуток, який сягає близько 3 млн юанів. Отже, діяльність Пекінського Національного Великого театру базується на плюралізмі творчо-мистецьких ідей та бізнес-проектів, що сприяє подальшому розвитку національної культури.

Керівництво театру сформулювало шість основних цінностей, які відображають концепцію розвитку:

1. Послідовність утілення принципу «для людей, для мистецтва, для світу».
2. Дотримання високих стандартів та художньої якості класичного й народного мистецтва.
3. Активне впровадження інноваційних ідей.
4. Обстоювання ідеї про важливе значення мистецтва, що змінює життя.
5. Наполягання на оцінці всіх проєктів з точки зору поєднання творчості та комерційності.
6. Дотримання принципів чесності, безпрограшності й перспективності.

Національний Великий театр Китаю, відкритий у червні 2007 р., має унікальну інфраструктуру. Це комплекс приміщень, у якому постійно функціонують оперна сцена, концертна зала, виставкові зали, галереї, художній салон, арт-центр з культурного обміну. Кількість концертів у кілька разів перевищує кількість оперних і балетних вистав, що нормально для світової практики, оскільки концерти можуть проводитися в кількох залах комплексу одночасно. Приміщення комерційного призначення (підземний паркінг, книжковий, сувенірний, аудіовізуальний магазини, ресторан тощо) також є невід'ємною складовою оперно-театральної інфраструктури Великого театру. Вони не лише здійснюють сервісні програми, а також дозволяють відвідувачам відчувати грандіозну атмосферу театру, надаючи якісні послуги для популяризації мистецтва та розширення слухацької аудиторії.

Нині Національний Великий театр є найбільшою театральною спорудою в Азії. Площа комплексу — 120000 м², загальна площа споруд — 165000 м², зокрема площа головної будівлі — 105000 м², а площа підземних об'єктів підсобного призначення — 60000 м². Висота будівлі Великого театру — 46,68 метрів. Загальний обсяг інвестицій, вкладених у реалізацію цього проєкту, становить 3 млрд 100 млн юанів.

Будівництво Великого театру мало розпочатися в 50 рр. XX ст., але після рішення державного уряду його призупинили. Лише в 1990 рр. Міністерство культури створило організаційне бюро з будівництва театру, розпочавши підготовчий етап роботи.

Комплекс Національного Великого театру спроектував відомий французький архітектор Пол Ендрю. Театр розташовано в центрі м. Пекін біля штучно створеного озера Чжуннаньхай. Архітектурний задум ґрунтується на втіленні двох концептів — *кола* та *дзеркала*. У своїх інтерв'ю Пол Ендрю метафорично називав споруду «перлиною,

що застигла посеред озера», «величезною півкулею», «насінням самого життя».

Концепт кола реалізований у загальній архітектурі комплексу, побудованого у формі еліпсоїдного купола. Продовженням концепції кола є унікальний напівкруглий дизайн оперної сцени, що нагадує образ сонця або повного місяця. М'якість округлих форм поєднується з вишуканістю та елегантністю оздоблювальних матеріалів. Завдяки округлій формі глядачі можуть повноцінно бачити оперну сцену, незалежно від місця розташування в залі.

Концепт дзеркала втілено у виборі будівельних матеріалів — скла й титану, які вдень відбивають сонячні промені, а вночі — місячне сяйво. Корпус будівлі театру виготовлений з понад 18000 титанових пластин, площа яких перевищує 30000 м². Поверхня титанових пластин технологічно оброблена методом оксидування, що надало особливої міцності та яскравості металевого блиску. Центральна частина будівлі — скляна панельна стіна, яка складається з понад 1200 частин скла. У результаті поєднання двох видів матеріалів виник візуальний ефект віддзеркалення колоподібного руху сонця, що зі світанком повільно піднімає театральну завісу, запрошуючи слухачів до оперної вистави. Золотаве сяйво театру видно майже з усіх точок міста. На поверхні корпусу встановлено багато ліхтарів, вони немов зоряні сузір'я, що видніються на нічному небосхилі. Зовнішній вигляд театру у вечірньому освітленні створює атмосферу таємничості, очікування почуття безмежності, злиття зі Всесвітом, Космосом, Красою світу.

Унікальність будівлі доповнюють кришталево чисте озеро площею 355 м² та великі ділянки зелених насаджень навколо нього. Усі входи та виходи з будівлі перебувають під водою. Для того, щоб опинитися всередині, відвідувачам потрібно пройти 80-метровий скляний підводний тунель. Вода в озері настільки прозора, що навіть проглядається дно водойми, а зелені насадження в парковій зоні — дерева, квіти — не тільки поліпшують екологічне середовище міста, але й відображають ідею Даосизму, згідно з якою дух і матерія органічно доповнюють один одного.

Отже, екстер'єр та інтер'єр будівлі втілюють ідею гармонії між природою й людиною, мистецтвом і буттям. Будівництво Великого театру заплановано архітектором як креативний, інноваційний та навіть авангардний проект, що виокремлюється серед інших будівель своїм оригінальним задумом з урахуванням синтезу архаїчних символів кола та дзеркала, втіленого за допомогою новітніх технологій будівництва й архітектури. Пол Ендрю реалізував ідею, яка є новаторською для

XXI ст. — синтезу протилежних начал — прихованого та явного, містичного й реалістичного, природного та високотехнологічного.

Усередині Великого театру є чотири зали: зала для оперних постановок (у центрі), концертна зала (на східній стороні), зала для театральних спектаклів (на західній стороні), мала театральна зала (на західній стороні південного входу). Усі зали є самостійними концертними приміщеннями, оснащеними найсучаснішим обладнанням.

Інфраструктура театру має значний масштаб. У театрі є десятки гримерок, кімнат для відпочинку артистів, колективів, репетицій з фортепіано. Зала для оперних постановок — найбільше з усіх концертних приміщень театру, а сцена — грандіозне інженерно-технічне спорудження. Інтер'єр оформлено в блискучому золотавому кольорі. У залі відбуваються оперні, балетні спектаклі й інші масштабні постановки. Глядацька зала на 2398 місць має партер і балкони з трьома ярусами, зокрема є «стоячі» місця, інноваційну, технічно складну сцену з функцією переміщення в усіх напрямках по горизонталі й вертикалі, балетну сцену з функціональними можливостями нахилення, оркестрової ями, що вміщує потрійний склад оркестру. Подібне передове сценічне облаштування світового рівня надає артистам необмежених можливостей для творчої самореалізації.

Функціонально сцена передбачає п'ять видів пересувань (за допомогою механізмів для штовхання, підймання, повороту). Це допомагає під час вистави швидко й автоматизовано змінювати декорації. Центральний майданчик з автоматизованим поворотним механізмом є найбільшою безшовною балетною сценою спеціального призначення. Завдяки тришаровій конструкції збільшено пружність покриття сцени, що максимально захищає ноги й пуанти артистів.

Площа оркестрової ями театру становить 120 м² і вміщує три склади оркестру (до 90 музикантів). Оркестрову яму можна підіймати до рівня глядацької зали, тому іноді вона використовується як додаткові місця для глядачів. В оркестровій ямі спроектовано диригентський подіум для того, щоб диригент міг непомітно з'явитися на сцені й виходити на поклін до публіки. Цікаво обладнано в залі акустичну систему. На внутрішній поверхні багатокутних стін встановлено сферичні металеві сітки. У такий спосіб створено зорову дугу й багатокутний акустичний простір, що позитивно впливає на звукову реверберацію (1,6 сек.).

У Концертній залі розташовано найбільший у країні орган, виготовлений німецьким майстром Йоханнесом Клеї, котрий упорядковував і частково реставрував орган Кельнського кафедрального собору. Орган привносить у концертну залу атмосферу вишини й витонченості.

Для концертної зали розроблено модифікований дизайн зі сце-ною, яку видно з усіх глядацьких місць. Це робить сцену центральним місцем у залі та сприяє кращому поширенню звука. Сцена концертної зали шириною 24 м, глибиною 15 м може вмістити оркестр і (або) хор на 120 осіб.

Сцена складається зі стійок з підйомними сценічними механізмами. За допомогою регулювання висоти сценічної платформи можна створювати ступінчасту поверхню, щоб слухачі могли побачити виступ музикантів. Навіть великий концертний рояль, установлений на передній платформі сцени таким чином, що він може пересуватися та підійматися перед глядачами. На четвертому поверсі, недалеко від режисера кого пульта, розташовано аудіо-відеоцентр концертної зали.

Інфраструктура оперного театру масштабна: великий гардероб червоного кольору; підводна галерея (довжиною 80 м, шириною 24 м), яку розміщено в тунелі під водою штучного озера; нефритова зала, прикрашена натуральними каменями смарагдово-зеленого кольору; фойє площею 7000 м² з куполом висотою 46 м із деревини цінних порід, прикрашене 10 видами натуральних мінералів і каменів (саме тому залу називають «Прекрасною землею», вона є алегорією прекрасної панорами країни); виставкова зала площею 1200 м², у якій демонструються досягнення духовної культури Китаю (пекінського оперного мистецтва, тематична виставка давньогрецького театру драми, художня виставка гравіювання, спеціальна виставка дипломатичних церемоній, художня виставка з книжкового дизайну); сувенірні магазини, торгова галерея.

Великий театр є найважливішою складовою культурно-мистецької індустрії, тому торговельна галерея має магазини із сувенірною продукцією, театральні крамниці національного й драматичного театрів, книжкові крамниці, магазин порцелянових виробів. Усі сувеніри, вироби, які продаються в магазинах, відбивають архітектурні символи Державного Великого театру, образи класичного оперно-балетного репертуару. У крамниці драматичного театру представлені вироби традиційної китайської опери й народного мистецтва (традиційні театральні маски, різні ляльки-маріонетки, вишукані вироби театру тіней, різані вироби з паперу, картини, а також багато інших елементів китайського театру).

Репертуарна політика та менеджмент Великого театру ґрунтуються на базових принципах стратегії розвитку національного оперного мистецтва та театральної інфраструктури. Вистави охоплюють широкий жанровий спектр: оперу, балет, симфонію, народну музику, камерно-ансамблеві твори, драму, пісні й танці та ін.

Репертуарну основу театру становить як класичне оперне мистецтво світу, так і виконання творів китайських композиторів. Але найвагомішим внеском антрепризи є суто прагматичний фактор — фінансування діяльності театру, яке вможливило запрошувати гастролерів, здійснювати успішні постановки та заохочувати виконавців до творчої праці. Це — велика платформа для культурного обміну між Китаєм і зарубіжними країнами, найважливіша база для китайських музичних колективів. На базі театру функціонують два всесвітньовідомі музичні колективи — Національний оркестр (диригент — Лу Цзя, керівник — Чень Цзоюй) та Національний театральний хор (диригент — Ву Лінгфен). Виконавська діяльність оркестру та хору зосереджена на оперних і концертних виступах, вони активно беруть участь у заходах культурного взаємообміну.

До сучасного репертуарного фонду Національного Великого оперного театру належать опери «Севільський цирульник» Дж. Россіні, «Турандот», «Мадам Баттерфляй» Дж. Пуччіні, «Травіата» Дж. Верді та ін. Театр став найбільшим центром у південній частині Китаю й одним із трьох найбільших театрів у країні, поряд з Великим театром у Шанхаї (Shanghai Grand Theatre) та оперним театром у Гуанчжоу (Guangzhou Opera House). Інноваційна система сценічного обладнання цього театру дозволяє ставити будь-які, навіть технічно складні, вистави. Цим із задоволенням користуються імениті режисери, котрих запрошують з усього світу.

На оперній сцені поставлено китайські опери «Сива дівчина», «Одруження Сяо Ерхей», «Скорбота», «Рівнина», «Цзян Цзе», «Легенда про Яо Цзи», «Ян Гуйфей», мюзикл «Хуа Мулань», балети «І Менсун», «Діти степів», «Червоний жіночий загін», «Тінь плетеної огорожі» та ін.

Стосовно оперного репертуару, то ввійшли в історію китайського театру вистави, які вже стали національною класикою: «Красуня Сі Ши», «Сирота Чжао», «Пісня про Великий канал», «Червоногвардійські загони озера Хунхі», — шедеври європейської музики: «Весілля Фігаро», «Любовний напій», «Севільський цирульник», «Італійка в Алжирі», «Бал-маскарад», «Ріголетто», «Травіата», «Отелло», «Летючий голландець», «Лоенгрін», «Кармен», «Тоска» та ін.

На сцені Великого театру працювали режисери зі світовими іменами (Франческа Замбелло, Джанкарло дель Монако, Уго Діана, Чень Синї, Цао Цицинь, Ляо Сянхун), диригенти (Лорін Маазель, Даніель Орен, Йоель Леві, Андрій Ліката, Люй Цзя, Лі Синьцао, Чжан Гоюн), співаки (Пласідо Домінго, Лео Нуччі, Інва Мула, Хуан Понс, Брендон Джованович, Франциско Мело, Дай Юйцян, Вей Сун, Мо Хуалунь,

Юань Ченьє, Ляо Чанюн, Чжан Я Лунь, Чжан Ліпін, Дільбар, Сюнь Сювей, Хе Хуей, Лі Сяолян). Щороку постановок спектаклів, балетів, концертних програм — понад 100.

Національна опера, яка належить до репертуару сучасних китайських театрів, стає систематичною жанрово-стильовою основою, визначаючи провідні напрями оперних творів — історико-героїчний та лірико-психологічний. Постановочно-театральна інтерпретація китайськими виконавцями оперних творів західноєвропейських композиторів, загальновизнаних у світовому просторі, — головний чинник апробації новаторських жанрово-стильових тенденцій сучасного оперного мистецтва, переосмислення оперної мови.

Члени художнього комітету, відповідальні за репертуар і якість підготовки спектаклів:

— художній керівник відділення танцювального мистецтва Державного Великого театру Чжао Жухен;

— художній керівник драматичного відділення Державного Великого театру Сюй Сяочжун;

— художній керівник відділення музичного мистецтва Державного Великого театру Чень Цзохуан.

Театр надає важливого значення ще одній своїй функції художньої освіти, уможливує широкий доступ для всіх поціновувачів мистецтва й представників широкої громадськості. У театрі проводяться «Концертний вікенд», «Класичний художній форум», «Віч-на-віч із майстром», «Відкриті репетиції», «Світові записи», «Польові концерти» і багато інших заходів, які стали брандом освітнього проекту театрального мистецтва й високо оцінені більшістю аудиторії. Нині Великий театр є пам'яткою культури Китаю, що, як сучасне життя, швидко розвивається в країні, прагнучи якісного зростання духовної та культурної сфер. Великий театр — це міжнародний і національний храм виконавського мистецтва, лідер комерціалізованої художньо-мистецької діяльності, найбільший міжнародний творчий майданчик.

«Культура є країною, нація — її душею» — теза генерального секретаря Сі Цзіньпіна, що увиразнює високий ступінь культурної самосвідомості лідерів держави, котрі впевнені в тому, що жодна нація неможлива без процвітання її культури.

Народження Національного Великого театру — закономірний результат економічного й культурного розвитку Китаю. Театр є свідченням нової ери культурного процвітання. Десять років його функціонування в Новітній історії держави засвідчили подолання випробувань на шляху обстоювання мистецтва, зміцнення духовності, яка відроджується в Китаї в мистецькій карті та сучасній картині світу.

Висновки. Таким чином, специфіка функціонування сучасного оперного театру Китаю зумовлена орієнтованістю на комерціалізацію всієї інфраструктури, стратегією маркетингу й управління для отримання інвестицій, виробництва та презентації національного й світового мистецтв, поширенням високого мистецтва серед аудиторії, просуванням і популяризацією оперного мистецтва на сучасній сцені, обладнаній відповідно до останніх технологій оперно-театрального виробництва.

Гігантизм є важливою ознакою існування «театрального блоку» в сучасній китайській культурі. Сучасний оперний театр Китаю – національний інститут, що засвідчує зростання попиту у сфері духовної культури й мистецтва. Визначення Grand Theatre відображає не лише кількісно-якісні показники розвиненості оперно-театральної інфраструктури, але й засвідчує масштабність архітектурної ідеї, просторової величі (за об'ємом і масштабом) будівлі, що охоплює різні некомерційні та комерційні структури.

Оперний театр Китаю інтегрується до системи організації концертно-театрального та розважального комплексу. Таким чином, сучасний оперний театр – це *поліструктурний культурно-мистецький, розважально-комерційний комплекс та функціональна складова мегаполіса*, в якій реалізуються різноманітні державні програми підтримки мистецьких заходів в умовах глобалізованого середовища культури.

Список посилань

- Государственный Большой Театр Китая. Взято из <http://www.chncpa.org/>
 Лю Чжихуэй. (2016). *Концертная жизнь современного Китая (Дис. канд. искусствовед.)*. Санкт-Петербургская государственная консерватория имени Н. А. Римского-Корсакова. Санкт-Петербург.
- Лю Цзинь. (2010). *Оперная культура современного Китая: проблема подготовки исполнительских кадров (Дис. канд. искусствовед.)*. Санкт-Петербургская государственная консерватория имени Н. А. Римского-Корсакова. Санкт-Петербург.
- Сунь Цзюань. (2013). *Становление и развитие музыкального театра в Китае (Дис. канд. искусствовед.)*. Белорусский государственный университет культуры и искусств. Минск.
- Чжан Личжэнь. (2010). *Современная китайская опера (история и перспективы развития) (Дис. канд. искусствовед.)*. Санкт-Петербургская государственная консерватория имени Н. А. Римского-Корсакова. Санкт-Петербург.
- Чжан Кай. (2017). *Сучасний оперний театр як художнє явище та категорія музикознавчого дискурсу (Автореф. дис. канд. мистецтвознав.)*. Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової. Одеса.

References

- State Bolshoi Theater of China*. Retrieved from <http://www.chncpa.org/>
- Luo Zhihui. (2016) *Concert Life of Contemporary China* (Dissertation for Candidate of Art Criticism). St. Petersburg State Conservatory of the name N. A. Rimsky-Korsakov. St. Petersburg [In Russian].
- Liu Jin. (2010) *The opera culture of modern China: the problem of the preparation of performing cadres* (Dissertation for Candidate of Art Criticism). St. Petersburg State Conservatory of the name N. A. Rimsky-Korsakov. St. Petersburg [In Russian].
- Sun Juan (2013). The Formation and Development of Musical Theater in China (Dissertation for Candidate of Art Criticism). *Belarusian State University of Culture and Arts*. Minsk [In Russian].
- Zhang Lizhen (2010). *Contemporary Chinese opera (history and development perspectives)* (Dissertation for Candidate of Art Criticism). St. Petersburg State Conservatory of the name N. A. Rimsky-Korsakov. St. Petersburg [In Russian].
- Zhang Kai (2017). *Modern opera house as an art phenomenon and a category of musicological discourse (Author's abstract of the degree of Candidate of Arts)*. Odesa National Musical Academy of the name Antonina Nezhdanova. Odesa [In Ukrainian].

Надійшла до редколегії 25.01.2019 р.